

ТРИ ЦЕНТИ в З. А. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном.

Тел. „Свободи“: ВЕрген 4-0807 — 4-0831 — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ТРУМАН ЗА ПОСТІЙНІ ПОВНОВАСТІ ДЛЯ РЕОРГАНІЗАЦІЇ УРАДУ

Вашингтон, 17 січня. — Президент Труман зажадав від конгресу постійних повноважень для кожного члена президенти для переведення таких змін в ексекютивній діяльності уряду, які будуть потрібні. Це жадання є згідне з предявленням комісії Гувера. Труман хоче перевести зміни вже на початку своєї каденції й тому домагався ухвали конгресу в найближчих тижнях. Подібні повноважності мав уже президент хвильо, в рр. 1939-1945, однак з покінченням війни їх відкликано.

ПІДВИШКА ПЛАТНІ ПРЕ- ЗИДЕНТА СХВАЛЕНА В ПАЛАТІ.

Палата репрезентантів схвалила підвишку платні президента на \$25,000, так що повна платня дійде до висоти \$100,000 річно. Крім того президент дістане ще \$50,000 річно на видатки. Цей додаток буде вільний від податків. Так само дістануть підвишку: віцепрезидент і предсідник палати репрезентантів з \$20,000 до \$30,000 річно.

ЗРАДНИК З ВОЄННИХ ЧАСІВ ЗАСУДЖЕНИЙ НА 25 ЛІТ ТЮРМИ.

Вруклін. — Мартин Джеймс Монті, колишній лютенант в авіаційних силах армії під час війни, дістає кару 25 літ тюрем в федеральній суді. Монті признався до закіненої йому дезерції з американської армії й переходу до німців в Італії, де він опісля промовляв по радіо проти альянтів. Оборонець твердив, що Монті зробив це тому, що вважав Росію за головного ворога Америки. Оповідаючи про свою дезерцію та свої пізніші переживання в різних країнах. Монті створив фантастичну історію, яка може бути темою до написання книжки.

ПРОТИКОМУНІСТИЧНИЙ ПРОЦЕС ПОЧАВСЯ БЕЗ ЗАМІШАННЯ.

У процесі проти дванадцяти провідних комуністів не було поважних перепон в першому дні в понеділок 17 січня. В год. 10.30 перед пол. явилися в федеральній суді такі обвинувачені: Бенджамін Дж. Дейвис з Нью Йорку, Карл Вінтер з Мічигану, Юджин Деніс секретар красної ради Комуністичної партії і такі її члени: Джан Вільямсон, Генрі Вінстон, Джек Стечел „Штагел“, Роберт Тамсон, Ірвінг Поташ та крім них: Гілберт Грін з Шікаго, Гас Гол з Огайо і Джан Гейтс, редактор комуністичного щоденника „Дейлі Воркер“. Не явився обвинувачений Вільям З. Фостер, предсідник партії, опраудуючися недугою серця за свідомого лікаря.

Після відкриття суду оборонці почали ставити різні внески, які мали на меті знову відложити процес, або проволікати його в безконечність. Суддя Гарольд Р. Медіна відкинув дев'ять з десяти внесків і заявив, що не буде проволікати. Він характеризував внески оборони як такі, що змагаються на ділі вказати, що процес є політичний і що підсудним відбирається спроможність користуватися повними громадянськими правами. Суддя заперечив справедливе поступування, а коли він прийде до висновку, що обвинувачен-

ня є безпідставне, тоді виникне справа з суду. Коли оборонці закидали, що приваєність великого числа поліції вказує на терор, який не дозволяє їм повної свободи, суддя відповів, що такий закид є абсурдом, бо поведінка оборонців аказує, що вони не бояться нічого. Навпаки, коли попереднього разу не було поліції і перед будинком суду явилися пікетники, тоді він самий мав перешкоди при вступі до суду. Коли один з оборонців хотів робити лад в судовій залі, суддя заявив, що це належить до нього. При іншій нагоді суддя сказав, що якщо він послухав внесків оборони, то процес цілком не відбувся б. Він остеріг теж, щоб оборона не робила видивнища з процесу і що він не допустить до подібної поведінки оборони, як тільки буде складена судейська лава. Федеральний прокуратор Джан Ф. Ке. Мек-Готі заявив, що він годиться на переведення розправи при відсутності Фостера, якого треба було переконувати окремо. Прокуратор має чотирьох помічників, оборонців є вісім. Вони походять з різних околиць Злучених Держав. Перед будинком суду явилось 450 демонстрантів, які одначе переходили спокійно і не носили ніяких табличок з написами, які не вигукували ніяких гасел, як це звичайно при таких нагодах роблять комуністи. Акт обвинувачення закидає підсудним змову для переведення організації Комуністичної партії з метою „навчати, й агітувати за скинення й знищення уряду Злучених Держав силою й насильством“, а це противиться Актів з 28 червня 1948 р., знаному під назвою Акт Смита. Процесові прислухуються кореспонденти 75 газет і агенцій, між ними й советської пресової агенції ТАСС і комуністичного щоденника „Дейлі Воркер“.

АРЕШТУВАЛИ ДВОХ ФАЛЬ- ШИВНИКІВ ГРОШЕЙ.

Нью Йорк. — Агенти Тайної Служби арештували двох фальшивників двадцять доларових банкнотів і притримали 250 піддроблених паперових двадцять доларів. Окружний прокуратор каже, що це є найбільша кількість досі притриманих піддроблених 20-доларових банкнотів, які виявилися в різних сторонах Злучених Держав від літа минулого року. Агенти вислідили аж у Флориді адресу ресторана на перемістію Бронкс, під ч. 324 Іст 109-та вул. в Нью Йорку і там зробили засідку. Вони на замовлення купили від Сальватора Нікола Колопілі і Даниєля Капра 20-доларові банкноти по \$15 дол. за ціну \$5,000, а коли вийшли з ними на вулицю, інші агенти, які були укріті недалеко, насочили на продавців і забрали цілу пачку фальшивих грошей. Є це ті 20-доларові банкноти, про які недавно згадували газети, що вони знамениті підроблені і майже неможливо пізнати їх.

Китай переможе крізу, каже американський знавець

Бостон, 17 січня. — Декан-емерит правничого відділу університету Гарвард, Роско Павнд, не вірить, щоб національний уряд Китаю був пропащий. Павнд вернувся шойно з дворічного побуту як правничий дорадник при китайській міністерстві справедливості. і тому має підставу знати й розуміти положення в Китаю. Він твердить що през. Чіанг-Кай-Шек не уступить зі свого становища і буде в спроможності дати собі раду з комуністичною навалюю. На випадок потреби він відтатне свої сили на південь до Шангаю, а як зайде потреба то до Кантону а потім до Кунмінгу, а звідти почне офезиву проти комуністів. Чіанг-Кай-Шек, на думку Павнда, не може зречися влади, бо це противне конституції, а він не має права змінити конституцію. Теперішнє положення національного уряду треба приписувати довгій війні Китаю проти Японії, каже професор.

УРЯД МАЄ КЛОПІТ З ДАРУН- КОМ ВІД ЕВІ ПЕРОН

Вашингтон. — Товариство Допомоги Дітям у Вашингтоні дістало 600 одягів від аргентинського Допомогового Фонду імені Еві Перон. Це сталося тому, що пастор Ралф В. Вокерс, який є головою допомог до аргентинського посла за особисту жертву. Посол передав прохання урядові Аргентини і звідти прийшла поміч в одягах. Урядовий Вашингтон заклопотаний таким дарунком, бо його можуть використати більшовики закордоном для агітації, подаючи фальшиві вісті, наче б в Америці запанувала така нужда, що треба надіслати поміч з закордону. Аргентинська амбасада твердить, що дарунок є тільки признакою приязни аргентинських дітей до американських.

ГАРИМАН ВІРІТЬ У ВІДБУ- ДОВУ ЄВРОПИ

В. Аверел Гаріман, мандаринний амбасадор Адміністрації Економічної Кооперації, повернувся шойно до Нью Йорку з подорожі до Туреччини, Греції, Німеччини, Бельгії, Франції й Англії і перед кореспондентами виявив захоплення для діяння Пляну Маршала. Він твердить, що ця програма запевнює Європі й іншим країнам економічну стабілізацію. Він повернувся в Америку, щоб скласти звіт перед конгресовими комісіями, бо з днем 1 квітня б.р. почнеться другий рік діяння Пляну Маршала. Тоді прийде час на приділі чотирьох з половиною більйона доларів на дальшу працю, яка має тривати чотири роки. Приділ біжучого року виносить понад п'ять більйонів. Він заперечив, наче б мав намір резигнувати з свого становища.

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНЦІВ У ФРАНЦІЇ

Створено Центральний Громадський Комітет з усіх організацій.

Париж. — Відповідаючи загальному консолідаційним змаганням української еміграції в Європі, українські організації у Франції в останньому тижні після відповідної попередньої підготовки створили У-

країнський Центральний Громадський Комітет у Франції (УЦГКФ), до якого увійшли такі організації: 1. Об'єднання Українських Робітників у Франції; 2. Союз Українок у Франції; 3. Союз Українців у Франції; 4. Українське Академічне Допомогове Товариство; 5. Українське Військове Товариство; 6. Українська Громада у Франції; 7. Український Народний Союз у Франції; та 8. Українська Служба Суспільної Опіки у Франції. Вибрано ексекютиву Комітету, в склад якої увійшли: голова — Симон Созоніт; заст. голови — Іван Попович; секретар — Любомир Гузар; касієр — Ірина Каш. Створено теж цілий ряд референтур. Після великого успіху в об'єднанні українців в Бельгії, об'єднання українців у Франції є черговим великим громадським досягненням української еміграції в Європі.

Українська група центром уваги вранішній навіж напруженні

Бостон, 17 січня. — Сьогодні в годині 2-гій після полудня причалив до місцевого порту Марін Флешер, що привіз 549 нових імгрантів з поміж європейських скитальників. Пароплава зустрічали в порті з великою парадною федеральною міліцією. Рівночасно з ними були представники міжнародних і краєвих добровільних допомогових агенцій, що займаються переселенням. Відбір в порті цього транспорту заслуговує на окрему увагу, бо цим разом Злучений Український Американський Допомоговий Комітет виступив цілком самостійно та рівнорядно побіч кількох інших того роду найбільших американських організацій. Цим транспортом, як уже повідомлено, приїхала теж перша група 43 українців до стеїту Меріленд, що їх спроваджено старанням ЗУАДКО-мітету.

Нових імгрантів привітав в порті губернатор Масачусетс, Пол Девер, вітаючи їх „на тому місці, де народилась американська свобода“. Разом з губернатором Девером був ексекютивний заступник губернатора Лейна з Меріленду, Луїс Дж. О'Доннел, що з доручен-

СТРАЙК УЧИТЕЛІВ У КАТО- ЛИЦЬКИХ ШКОЛАХ В МОНТРЕАЛІ

Монреаль, Канада. — Два тижні католицьких шкіл у місті стало нечинними внаслідок страйку 1,700 світських учителів, які домагаються підвищення платні. З цієї нагоди у шістьох школах вибухли заворушення учнів, бо деякі з них станули по стороні учителів і не хотіли допустити до школи інших дітей. Біля 70,000 учнів згорнулися з страйку і дістані примусові ваканції, а інших 50,000 ходять далше до школи, бо там учать монахині та монахи. Прем'єр провінції Квебеку, в якій лежить місто Монреаль, заявив, що закон не дозволяє учителям виходити на страйк. Це перший такий страйк в історії міста.

СТАСЕН ЗАПОВІДАЄ РОЗРУХИ В УКРАЇНІ

Атлантик Сіті, 18-го січня. (АП). — Гералд Стасен, тепер президент Пенсильвнійського Університету, висловив вчора думку, що господарські неспокої в Європі готові в цьому році перемінитися в повстання, головні в Україні, Польщі, Чехословаччині та східній Німеччині. Стасен вважає, що після кількох місяців „ми побачимо або найвищу жорстокість в Росії або зусилля відомі більшу господарську свободу“. Промовляючи на річній конвенції краєвого об'єднання продуцентів консерв, Стасен твердив, що Америка з одною шістнадцятю частиною світового населення може давати одну третю частину світової продукції тільки завдяки великим господарським вольностям.

СТРАЙК В НАФТОВИХ ПІД- ПРИЕМСТВАХ У ВЕНЕСУЕЛІ

Каракас, Венесуела. — Робітники в нафтових підприємствах вийшли на страйк на знак протесту проти нового військового уряду. Страйк зпаралізував працю у венесуельських нафтових закладах, які знаходяться в руках уряду.

ЗАХІДНІ СОЮЗНИКИ ВСТАНОВИЛИ ВІЙСЬКОВУ КОМІСІЮ БЕЗПЕКИ ДЛЯ НІМЕЧЧИНИ

Берлін, 18 січня. — Вчора тут повідомлено подробиці про астановлення трьох західними великодержавами Військової Ради Безпеки для Німеччини, згідно з постановами конференції в Лондоні. Західні військові губернатори іменували трьох генералів комісарами, завданням яких буде дбати, щоб господарська відбудова Німеччини не перемінялася знову у відродження німецького милітаризму та військового потенціалу. Комісарами іменовано: ген. Джеймса Гуджеса від ЗДА, ген. В. Дж. Веспроппа від Великої Британії та ген. Е. Паскевича від Франції. В повідомленні стверджується, що цілліо цієї військової Комісії буде „не допустити до відродження військових організацій і милітаристичного духа“, а в промисловій діяльності Комісія наглядатиме над точним виконанням всіх військових обмежень, що вже наложени або ще можуть бути наложени окупаційними потугами. Комісія має теж дбати, щоб в діяльності наукових дослідів не було нічого такого, що його можна б використати для воєнних цілей. Новоіменовані комісари заявили на пресовій конференції, що подоробують спосібом їхньої праці з метою встановлення контактів з кожним раз, для координації їхньої праці буде встановлений спільний секретаріат з трьох генеральних секретарів, один для кожної з окупаційних держав. Опісля будуть встановлені відповідні агенції для поодиноких ділянок та для поодиноких функцій. В той спосіб західні союзники намагаться не допустити до помилки, які повповнено після першої світової війни, даючи німцям можливість знову озброюватися, що й було причиною другої світової війни.

ІЗНО ІЗРАЕЛЬСЬКО-АРАБ- СЬКИХ СТОСУНКІВ.

Родес, 18 січня. — Ізраїльсько-егіпетські переговори в цьому місті дали черговий конкретний результат, як Ізраїльці погодилися звільнити египетський гарнізон у Фаліджа в Палестині, що вже від довгого часу був в ізраїльській облозі. Вважається, що такі взаємні уступки під час цих переговорів в справі перемір'я можуть мати добрий вплив і на загальне жидівсько-арабське замирення.

ГОСТРА КРИТИКА БЕВІНА В ПАРЛЯМЕНТІ.

Лондон, 18 січня. — Остання британська політика в справі Палестини була причиною найгострішої критики міністра Бевіна в парламенті за весь час його урядування на пості секретаря закордонних справ. Гострі закиди проти Бевіна видивляють не тільки представники опозиційної Консервативної партії, але й деякі лейббурісти. Проте, уряд в цілості стоїть вповні по боці Бевіна.

ДОМАГАЮТЬСЯ ЛІКВІДА- ЦІЇ СВІТОВОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК.

Париж, 18 січня. — Джеймс Б. Кері, фінансовий секретар американського Конгресу Індустріальних Організацій (CIO), заявив вчора на пресовій конференції, що CIO, разом з Британською Радою Спілок та голандською Федерацією Праці виступлять з опанованою комуністами Світової Федерації Професійних Спілок та жодного подібного на сьогоднішньому засіданні її ексекютивного комітету. Представники зорганізованого західного робітництва заповідають теж акцію на повну ліквідацію цієї світової організації, що досі розминалася зі своїм призначенням і замість служити робітництву, служила Совєтському Союзові і більшевизмові.

ГРЕЦЬКИЙ КОРОЛЬ ПРО- ДОВЖИВ УЛЬТИМАТ ПАРТІЯМ.

Атени, 18 січня. — Грецький король продовжив на дальший 24 годин час свого домагання до партій, щоб вони погодили свої суперечності та погодилися на відповідну базу щодо створення нового коаліційного уряду. Продовжений на це час кічнється сьогодні в год. 7-мій вранці. В міжчасі керівники чотирьох найбільших партій повідомили, що вони готові створити коаліцію.

(Докінчення на стор. 4-тій)

СВОВОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На рік	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На рік	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число з понеділка (англійською та частинною):		Monday's Issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На рік	\$1.50	Six months	\$1.50

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "СВОВОДА" Р. О. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Між миром і війною

Спостерігаючи розвиток міжнародного положення після другої світової війни, мимоволі приходиться до переконання, що теперішні розбіжності між демократично-західними і тоталітарно-советськими таборами не пощадять налагодити мирний порядок.

Розбіжності і суперечності є занадто глибокі своєю суттю та занадто широкі своїм засягом, щоб їх можна було вирішити ще при круглому столі. Надія на можливість мирного поладження цих суперечностей вже залишили навіть найбільші пацифісти, хоча ще не всі до цього одверто признаються. Проблема війни як такої поступово перестає бути проблемою, а запит чи взагалі бути війні, тепер вже звучить радше до згадки, коли вона буде. Це останнє є головною проблемою відповідальних державних мужів і урядів. На цю тему пробують дати загальні відповіді співредактор Нью Йорк Таймсу, С. І. Солдбургер, базуючи свої спостереження та висновки на цілому ряді конкретних фактів.

Він приходить до переконання, що війна, якщо її вже вважати за неминучу, не загрожуватиме безпосередньо. Цей здогад підтверджується цілим рядом фактів, що свідчили б про підготовку поодиноких країн до війни, але на дальшу мету. Для прикладу: Британія почала підготувати на довшу мету нову велику збройну силу ракетних бомбардувальників, роблячи це коштом практично цілої теперішньої сили її звичайних бомбардувальників. Франція, не зважаючи на всі свої труднощі щодо вираду та існуючого людського матеріалу у війську, робить заходи, щоб в майбутньому могла поставити до розпорядження західного оборонного союзу бойові двадцять дивізій, роблячи це деяким коштом її теперішньої сили.

До подібних висновків про підготовку до війни на дальшу мету можна б прийти і на підставі цілого ряду фактів з другого, советського табору. Стверджується, що Совети намагаються оминати таку акцію, яка могла б бути причиною безпосередньої війни, намотившись з великою старанністю приготуватися до війни в майбутньому. Вони докладають всіх зусиль, щоб закріпити здобуті вже становища в Європі, не зраджуючи безпосереднього бажання ризикнути здобутком нових, що могло б стати причиною війни. З другого боку, головна советська імперіалістична увага тепер звернена на Азію, де вони розпоряджаються більшими силами та натрапляють на менший о-

країна не хотіла слухати заклику про „пролетарську революцію“.

Перед есентаульним воєнним конфліктом на більшу частину обох таборів без сумніву хотіли б довести до виснаження деяких важливих політичних і стратегічних справ. Сюди зараховується справа бунти Югославії, справа Німеччини і Австрії, а далі Греції, Близького і Далекого Сходу, як теж відповідну розбудову та закріплення вже існуючих баз і позицій.

Все це вказувало б, що ідейна і політична прірва між двома теперішніми таборами в світі шораз поглиблюється і шораз виразніше зарисовується, але в дбайливо обдуманих межах і з виразним оброщенням відложити на найбільш прихильний до себе час кінцеві рішення. Бо воно справді вже буде кінцеве і кінем для тиранії і поневолення та кінем для довгої загрози для людства і його цивілізації.

Микола Чубатий.

ШЛЯХИ ДУМАННЯ ДЕРЖАВНИХ ТА ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ

В часі межі двома світовими війнами облетіла уся Європа драматична песа під заголовком „Советський Комісар“. Дія песи така:

В Парижі живе марним життям емігрант російський великий князь зі своєю дружиною. Нуджа заглядає до їх хати. Советська влада забрала їм все, що мали в життя — матері, почесні, а навіть їх найдорожчих, яких червоні комісари вимордували в нелюдський спосіб. Але великий князь міг би в простий спосіб розв'язати справу своїх недостатків. В Банку Франції є здепонований великий мільйон рублів в золоті, власність російської держави, якими тільки він один може диспозувати. Великий князь відганяє навіть саму грішну думку, щоб він нарушив майно російської імперії, яке він обов'язаний передати легальній владі Росії. Якраз тоді приїхав до Парижа висланник советського уряду, щоб починити конкретні заходи для відбудови військової знищеної Росії. Росія потребувала машин та інших достав, які новий советський уряд міг дістати тільки за золото. Інші мусів би підписати дуже укорючую умову, яка наложити б на Росію важкі тягари на десятки літ. Советський комісар знає, що в Банку Франції здепоноване золото Росії, однак, ключ до його видання є в руках великого князя, якого родину він сам вимордував.

Але тому, що йдеться про справу Росії, рішається піти до великого князя. Прийшовши веде розмову, спершу про приватні справи, згодом про потребу рятунку Росії. Вели-

кий князь погорджує вбивством, на якого руках кров його найближчих. Однак по короткій душевній боротьбі переважає бере в нього інтерес, честь та могутність російської імперії. Він дає дозвіл взяти золото російської держави, хоч не навидити носія теперішньої державної влади Росії.

Сама ідея песи, це взір державницького думання великого князя, члена нації, що збудувала велику імперію від Балтики по Тихий океан. Сидить він чи голодний, живий чи замордований його син, чи батько, але важне, що Росія мусить жити. Так думає і цей великий князь з драматичної песи, так думає соціаліст Ніколайський, трудовик Керенський та монархіст Василь Шульгин. Всі вони ставлять інтерес Росії понад все інше, понад своє власне життя, понад життя мільйонів вимордованих, в тому й російських патріотів, понад свій родинний сентимент до замордованих братів, сестер чи навіть дітей.

Можна у багатьох випадках не годитися з росіянами, але треба з пошаною дивитися на їх державницьке думання, в якому не має компромісу поміж інтересом Росії та сентиментом родинним, груповим чи партійним. Тільки таке думання могло збудувати велику Росію та її вдержувати.

Сліди неволі.

Хто думання російських патріотів державників порівнює з думаннями своїх земляків, тому стає заздрисно, а в першу чергу тривожно за наші шляхи думання як народу недержавного, на якого духовості гли-

бокі сліди вирила неволя кількох соток літ. Від століть вороги вполювали в нас, підбихали, колись гордих русичів, переконання, що не батьківщина, але твоє особисте, хоч би яке марне життя, це найбільша вартість. Тому не диво, що в нас публічно поширюються такі невольницькі думки, що життя це така цінність, що його не кожний може добровільно загубити, скорше може зрадити батьківщину.

Тому Павло Тичина нічим не провинився, що пише пєани на честь окупанта України, підтримує його владу над Україною, бо так рятує своє життя. Та що варта ледаще життя, що не приносить користі батьківщині, тільки ширить демократизацію та вчить ще дру-гих зраджувати рідний край?

Століттями вчили нас вороги, що не маємо батьківщини, що немає навіть українського народу, що є тільки племена гуцулів, бойків, поліщуків тощо. А далі вчили, що „твоя хата скраю“, „ласкаве теля дві мамин сесті“, а найбільше добро людині це твоя жінка та твоя родина. Правда, вчили нас наші велетні, що коли „отчизна в недовідку, забудь вітця, забудь й матку, йди отчизну рятувати“. А по двох визвольних війнах оправдується в нас зрада, бо мовляв, сини забірає НКВД, а батька ставлять перед ділеми, або кинеш свою церкву (слід додати й батьківщину, або згинє син. Щоб рятувати сина, батько уступає, зраджує свій нарід, стягає на сотні товаришів переслідування, стігає на тисячі характерів українців засланню тощо, а в нас міркується, що це не вислухана ця друга сторона і хто знає по чий стороні війна.

В народів державних замучений син зробив би з батька невольником мстника. Душу рядового громадянина патріота цей замучений син розпав би до червоності героя за українську та за свою батьківську кривду. А в народів поневолених, виховуваних в рабстві, кажуть: „Він же ж вже став перед Трибуналом Всевишнього, який його осудить“. Безперечно, що кожна людина стане перед Трибуналом Всевишнього, який осудить її вчинки. Однак для живих націй, що не хотять кластися в домовину існує ще Трибунал Історії, який оцінює людину не по її внутрішніх мотивах, бо ця приватна справа для історії байдужа, але по ділах — користі чи шкоди, морального будівництва чи морального згіршення, що їх несе історична особа зі своїми вчинками.

Історична постать мусить бути оцінювана по наслідках її поступовання. Коли б Гітлер по всіх своїх злочинах був би вишійшю побідником та утримував гегемонію Німеччини в світі на довгі часи, то певно, що трибунал Всевишнього його осудив би як нині, але він був би першою постаттю німецької історії. А так став грібкопателем німецького народу на десятки літ та руйніником, що позбавив німецького народу його здобутків вчинених продовж 700 літ.

Старинні народи, які передали нам свою класичну культуру, все героїчні та заслужені постаті ставили за приклад наступним поколінням. Корнелій Непос списав життєписи славних мужів, щоб на їх взорах виховувалися наступні римські покоління. Але той самий класичний світ пятав безпощадно зрадника Ефіяльта, Герострата чи Катиліну клеймом зрадників та руйніників теж для остороги та для виховання наступних поколінь. Історичні постаті — позитивні чи негативні — все були й нині мусять бути предметом громадського осуду.

„Про мертвих нічого, хіба добре говорити“, казали старинні римляни, але до кого це відносили? Коли на передмісті Риму жив кравець Терентій, що любив підкратати матеріал, який приносили до нього клієнти, яким він шив убрання, а цей Терентій полатайко помер, так говорили римляни: помер тай не згадуємо про його недомогання, від них Рим не перестав бути Римом.

Коли в селі Печихови десь на стрийським підгір'ю помер громадський писар Ігнац Шкрабішорка, що збирав громадські оплати все кілька центів дорховував та спускав їх до своєї кишені, щоб їх пропустити з молодіцями, які любив зводити, так наші добросердечні люди звикли говорити: „Помер, та хай-є Богом спочиває“, від його вчинків ні край ні навіть громада Печихови не завалилася.

Та такого підходу не можна стосувати до злочинів історичних осіб поповнених супроти батьківщини. В таких справах інакше поступали римляни зі своїми Катиліями, греки зі своїми Геростратами та Ефіяльтами, державні наші предки русичі зі своїми Святополками Окаянними.

Коли Святополк Володимирович вимордував своїх трьох братів Бориса, Гліба та Святослава, а згодом, щоб опанувати Київ проти українських сил на поміч спровадив собі ляхів, що святій Київ опанували і плондрували, так по його нагній смерті побожний монах Нестор, літописець державного народу русичів не писав: „Хай з Богом спочиває“, він став перед Трибуналом Всевишнього; треба послухати другу сторону“. Він приймає перший назвав його Окаянним, що марно згинув; так як марно жив. А від могили Окаяного, писав літописець української старини, несе до нині, себто біля 80 літ пізніше, таким смородом, що його чути кілька миль докруги. Так писав монах, син державного злочинця, що той українського народу. Зраду називав він смородом.

Століття неволі втерли в багатьох українців оцінку національного добра-та зла. Поміж героїзмом УПА, поміж рядовими патріотами, що витривали ідею на рідних позиціях, й не зрадили, хоч часом і згинули, а поміж явною зрадою у деякого поємає різниця. Це явище незвичайно загрозливе, бо воно є доказом хаосу в ділянці національної моралі. Не навчуться українці інтересів своїх родин, підпорядковувати інтересам батьківщини, не навчуться ставити виразу межу поміж зрадою, рабським співчуттям національного обов'язку та героїзмом, так тяжко думати, щоб українці могли в скорому часі стати державним народом.

Дальше буде).

ПОВІРЯЙТЕ „СВОВОДУ“.

ІВАН ФРАНКО — ПО АНГЛІЙСЬКИ

Заходом і коштом Українського Народного Союзу появилася на американському книжковому ринку сема з ряду книжка з обсягу українознавства, видання англійською мовою. Є це книжка про Івана Франка, духового велитня України.

Культурний Комітет У. Н. Союзу, якому головний уряд організації поручив дбати про такі видання, шукав уже віддавна між американськими інтелектуалами людини, яка дала б нам працю про Івана Франка та його творчість, зокрема добре переклала найкращі вірші поета. Цєю людиною став покійний Персивал Конді, з роду англісців, що десятки літ тому, прибувши до Канади цілою душею полюбив українських іммігрант-фармерів і ту любов переніс згодом на весь український нарід, співчуваючи його неволі та подивляючи його культуру та героїську боротьбу за волю. Покійному Конді забрало багато років, заки вивчив українську мову так добре, щоб читати і добре розуміти українську літературу в оригіналі. Його поетичний талант допоміг йому чудово передати духа і красу таких українських поетів як Іван Франко та Леся Українка, які йому особливо припадали до вподоби. Знаючи це Культурний Комітет У. Н. С. замовив у д-ра Конді працю про Франка. Отримавши манускрипт, мали ми однак ще тільки нагоду переговорити з д-ром Конді потребу деяких поправок, бо несподівана смерть забрала нам нагло щироого приятеля, який уже цей книжчик в друку не бачив. А так дуже бажав він її побачити і внаслід передчуваючи близьку смерть, просив нас поспішати з виданням. Та мати працю про Україну чи її минуле та культуру, хочби і найкращу, це ще не все. Треба ще знайти добре американське видавництво, щоб її видало (навіть, коли покривається кошти видання!). Вкінці вдалося нам видати книжку про Івана Франка через видавництво „Philosophical Library“, що то нам уже видало свого часу „Історію України“ проф. Кларенса Майнга, яка знайшла не абияке зацікавлення і діялась багатьох реценцій і заміток по журналах і в пресі по цілій Америці. Цему розголосові треба зазначити теж і те, що вже тому кілька місяців появилася тут і там замітки, що скоро появиться книжка про великого українського поета, Івана Франка.

У. Н. Союз, піонер українського організованого народного життя в Америці, вважає теж і свої видання англійською мовою про Україну й український нарід піонерською працею. Кому треба було взятися за це культурне діло! Усі ці праці переходили багато рук, заки згодилися їх друкувати такі видавництва, як Сйл Юніверсіті, МекМален, чи Філософікал Лайберері. Якраз тому ці видання про Україну, її минуле та її культуру, роблять добру прислугу українському імені, а теж допомагають кращому розумінню визвольних змагань українського народу. Тому даваймо їх в руки впливових людей по всіх країнах, де живають англійської мови. Водночас пам'ятаймо, що вони видані в першу чергу для нашої молоді, родженої й вихованої в стейтах і Канаді, а теж і тої, що тепер буде виховуватися в Англії чи Австралії, бо й там уже є наші скитальці. Вони перші повинні ці книжки мати. Ясно, що ці видання повинні бути теж і по американських і канадських бібліотеках. Подбаймо за це!

Над долиною Тиси.

Над долиною Тиси стоїть осінь. Вже пізня осінь. Кукурудзяні поля вже порожні. У ясні дні сонце обливає схил Карпат, і їх шпилі вже давно всипані старим сріблом. Подуває рідний вітер сходів від Бичкова, і стелиться ярим приморозком білий туман здовж неспокійної річки, що сполохано тікає до Дунаю.

Як багато опалу в небесах. Як струйно дрімать гострі стріхи хаток, що ниються, мов опеньки, біля шпильних, древніх з дерева святих. Іх різьблені брами вітають подихом старих водянних і лісових богів. Під кажемих френезіями золота нанизано згустки кукурудзи. Довгі шії журавлів настирливо зазирають понад задимлені стропи, ніби хочуть бачити, куди тікає їх вічна шумлива, в'юнка Тиса.

Долиною прокладено дорогу з бетону, Долиною від села до села туди і туди бігають

дрібні поїзди. Від Севлюша починаючи і в Ясіноу кінчаючи. Висідають або всідають люди з пакунками на перестанках з грядочками настурцій, жоржин, айстер. Хуст, Буштино, Тячово. Долиною поскротчених вигонах ступають протяжно і вперто ватаги буйволів, шоби з бронзи литих, з тупими, лютими очима барви антрациту.

Буштино. Здовж бетонової дороги дерев'яні паркани з написами крейдю „Слава Україні“. Це ось полудень. Діти сиплються з торбинами черезпліч. По розбитих кам'яних з купую шитків ступає в чорному учителька — відчиняє небарвлені двері, входить в сіни, наліво до кімнати кругом з сенового дерева. Стіл, і стільці, і лава, і образи — дерево. Обличчя Бога зовсім виблинає. Біла, мов ліна, завіса застеляє майле, мов долоня, вікно. Воно вплирається в куш помірлих жоржин.

— Істи! Істи! Тітко Марійко! Істи! — гукає учителька, клас, де зшитки на купу наміста, що лежить на ліжку.

— Несу, несу! Господи святий! Та почекайте ж, паную золота!

Марійка — підтикана і все ще боса, вносить розписану мису...

— Не знаю а чий буде вам до кусту. Напарувалем скомерди на буйволячий сметані...

— Над мисою клубом в'ється пара, і в нідзір тиснетесь запах, що дратує смак. Учителка сідає, бере дерев'яну ложку. — Ай, Марійко! Смакує!

— А чий й нині йдете до варощухи? А діти наші співвають та співають... Знаєте, тота Україна не дає їм спати... А погляньте, що на плаотах... шандор наш каже: то все пані учителька, коби здорова була, каже, „Ще не вмерла Україна“ навчає. Господи свя-

*) Міста.

УЛАС САМЧУК

СОНЦЕ З ЗАХОДУ

РОМАН.

Кардаш вислухує все без єдиного слова. Ходить по кабінеті з закладеними за спину руками. І коли Кузь скінчив, він каже: — Добре, Кузю! „Гоголя“ дістанете завтра. Маєте з собою коректу? Дайте. Сьогодні ввечері перегляну. Зайдіть зараз до друкарні і домагайтесь продовження друку. Я туди потелефону. Ага, ще одно: заведіть в „Гоголь“ порядок. Мусить бути картотека й адресар... Котра година?

Двоє ліжок стоять попід стіною, в куті велике дзеркало, стіл, два звичайні стільці і шафа на одяг. Кримський сидить, курить, дивиться на себе в дзеркало і думає. Це продовження тих самих думок, що їх започав сьогодні в ліжку. Так. Це вже щось. Тут щось є. Дивиться у своє знищене часом, худе, загострене обличчя з гнідими бистрини очима. На столі речі Кальчука — рукописи, листи і книжки. Куди він поїхав? За вікном день — один у вічності — і сонце позвільна проривається крізь осінь і летиться через мереживо завісок під стоптаними ляками черевиків Кримського...

В. Ш.

Москва і проблема втікачів

Одинокою, першою і останньою державою, що разом з васальними державами веде змагання за втікачів — є Москва.

Проблема втікачів не дає москалям спати. Вони розпочали завзяту боротьбу за втікачів ще в Ялті, де, тоді не надто обізнані з московським більшовизмом, представники західних великих держав, навіть обіцяли повернути насилу Советам всіх їхніх громадян. Поруч з акціями московських верхів, пішла теж в рух низова советська машина, а за нею й закордонні советські агенти. Звернули увагу москалі теж на табори втікачів, насильно туди закритих агентів одним чином, а другим, насильно до таборів советських комісарів, що мали призначити втікачів обіцянками амністії та грошима на верб, що в час односторонньої відсутності мали бочати рости на советських вербах. Всі, що слідували за радіозвідами, мали та часописніми статтями, пам'ятають добре, якими громами кидали Молотов або Вишинський, а бік скромної горстки втікачів. За советською термінологією, крім обіцянок втікачів і всякого роду покідань — нічого, більше в таборах нема. Всі вони повинні бути чимсь швидше видані советському уряду, для суду й покарання. І нечаче на глум, у ці камі дні советські комісари, підлеглі оццю самому Молотову, крутилися як навіжені по таборах втікачів, пошукуючи таких незрячих, які б повірили в переродження комуністичного ладу. Обіцянки амністії й всепрощення, перепліталися з питомими московськими обіцянками про ті благодаті, що обіцяли відсоветське селство й робітництво. Та на щастя большевикам і їхнім агентам прихотилося стояти й говорити до людей, що весь жах московського большевизму бачили в житті, в практичному застосуванні, а не в пропагандних брошурах. В тому тільки треба бачити причину відмови соток тисяч людей від повороту.

Захід, що, тишився воєнною перемогою й тільки поверховно запізнався з большевизмом, готовий був тоді зробити чимало для цього, щоб задовольнити Советів. Трапилися може навіть прикри випадки насильної, видачі втікачів у руки московських опричників. Дуже довго розважувалися проблеми втікачів на Заході. Можна це знати хоч-би з того, що й по сьогодні якоїсь конкретної думки і ясності в починах тут нема. Та накінець перемогла правда, насильні вивози спинилися й почалися міркування, що з втікачами зробити. Москва однаке позицій не здавала й суміжно з своїми акціями, на міжнародному форумі, застосувала провокацію по черзі свої агенти — комуністичні партії.

Відоме всім відношення комуністів до втікачів у тих державах, де комуністи діють. Це минулого року, виступаючи на сесії Об'єднаних Держав, советський делегат Морозов обвинувачував західні великі держави, що бучімо в таборах переселенців приміюють терор, англоамериканці виголоджують втікачів, виснажують фізично і... не пускають „на родину“, за якою „плачуть“ втікачі. Крокодилі слізи Морозова не варті уваги. Нікому радості не приносить висиджування в таборах, побутові умовини — може там не надзвичайні. Та все найбільше навіть запропащені табори здається раєм в порівнянні до советського невольничого животіння. На „родину“, як хто хотів їхати, мав уже до цього стільки нагод, скільки днів просидів в таборах. Ніхто репатріації не заперечував, ніхто агітації проти повернення не проводив. Це зайві речі. Кожний втікач міг зголотитися до УННРА чи тепер до ІРО, й протягом днів „вертати“ на Батьківщину. Якщо англо-американці вели в свій час агітацію, то тільки все амовляли втікачів, щоб ті вертали. Полякам навіть хабаря давали в вигляді двомісячного запаса харчів.

Кореспондент „Правди“ Корольков розійшовся з твердженням Морозова своєю сопартійця. Пишучи в „Правді“ після обізду Західної Німеччини про втікачів, Корольков подав цілком іншу картину побуту втікачів. За його словами, втікачі мали б розцятки амністії й всепрощення, перепліталися з питомими московськими обіцянками про ті благодаті, що обіцяли відсоветське селство й робітництво. Та на щастя большевикам і їхнім агентам прихотилося стояти й говорити до людей, що весь жах московського большевизму бачили в житті, в практичному застосуванні, а не в пропагандних брошурах. В тому тільки треба бачити причину відмови соток тисяч людей від повороту.

Захід, що, тишився воєнною перемогою й тільки поверховно запізнався з большевизмом, готовий був тоді зробити чимало для цього, щоб задовольнити Советів. Трапилися може навіть прикри випадки насильної, видачі втікачів у руки московських опричників. Дуже довго розважувалися проблеми втікачів на Заході. Можна це знати хоч-би з того, що й по сьогодні якоїсь конкретної думки і ясності в починах тут нема. Та накінець перемогла правда, насильні вивози спинилися й почалися міркування, що з втікачами зробити. Москва однаке позицій не здавала й суміжно з своїми акціями, на міжнародному форумі, застосувала провокацію по черзі свої агенти — комуністичні партії.

Відоме всім відношення комуністів до втікачів у тих державах, де комуністи діють. Це минулого року, виступаючи на сесії Об'єднаних Держав, советський делегат Морозов обвинувачував західні великі держави, що бучімо в таборах переселенців приміюють терор, англоамериканці виголоджують втікачів, виснажують фізично і... не пускають „на родину“, за якою „плачуть“ втікачі. Крокодилі слізи Морозова не варті уваги. Нікому радості не приносить висиджування в таборах, побутові умовини — може там не надзвичайні. Та все найбільше навіть запропащені табори здається раєм в порівнянні до советського невольничого животіння. На „родину“, як хто хотів їхати, мав уже до цього стільки нагод, скільки днів просидів в таборах. Ніхто репатріації не заперечував, ніхто агітації проти повернення не проводив. Це зайві речі. Кожний втікач міг зголотитися до УННРА чи тепер до ІРО, й протягом днів „вертати“ на Батьківщину. Якщо англо-американці вели в свій час агітацію, то тільки все амовляли втікачів, щоб ті вертали. Полякам навіть хабаря давали в вигляді двомісячного запаса харчів.

Кореспондент „Правди“ Корольков розійшовся з твердженням Морозова своєю сопартійця. Пишучи в „Правді“ після обізду Західної Німеччини про втікачів, Корольков подав цілком іншу картину побуту втікачів. За його словами, втікачі мали б розцятки амністії й всепрощення, перепліталися з питомими московськими обіцянками про ті благодаті, що обіцяли відсоветське селство й робітництво. Та на щастя большевикам і їхнім агентам прихотилося стояти й говорити до людей, що весь жах московського большевизму бачили в житті, в практичному застосуванні, а не в пропагандних брошурах. В тому тільки треба бачити причину відмови соток тисяч людей від повороту.

З хвилиною коли втікачі почали розселятися з таборів в широкі світи, москалі дали зарядження комуністам в усіх державах до посиленої акції. Явні і замасковані комуністичні осередки мають точно випрацювані директиви, як поступати супроти втікачів, що їм говорити, та як збивати ті впливи серед населення, що їх оселяють втікачі, говорячи про дійсність під Москвою. Найбільше кинулася вачі поведінка канадських комуністів. За часописними повідомленнями стрічали втікачів зорганізовано, з пригтованими копичками пропагандної літератури, яка мала „успішати“ незрячу масу втікачів про благодать комунізму й про те, як під москалями добре жити. Смішно воно виглядає, коли часом бують нові знеси советського конспірабору, колгоспників чи робітників, влянуть комуністи з писаною й говореною пропагандою, та факт залишиться фактом. Так воно було, та ще й тепер не багато змінилося. Комуністи в Канаді застрашують втікачів життєвими труднощами, впливають в скомуліваних профспілках на вироблення непригожої втікачам лінії, радять чимсь швидше повертатися додому, де мовляв найкраще. Очевидно, що по черзі всі ці міркування тягнуться червоною ниткою. Провідна думка, що мовляв втікачі — всі фашисти і співпрацювали з ворогами своїх народів. Комуністичний расизм, що ставить поза скобками життя всіх не-комуністів — має тут зразкове примінення. Хто не комуніст, не думає так як комуніст і не піддається комуністам — той не людина. Лише комуністи в усіх питаннях мають досконалі відповіді, й вони єдино можуть про все рішати. Фашистами зрештою став вже давно в московських очах Чорчил, Де Голль, Дража Михайлович і Петков. Двох останніх з московського указу „заклідовано“. Отже втікачі не можуть мати ніяких ілюзій, щоб то діялося б з ними, коли б справді Москва дістала їх в свої руки.

На щастя комуністи не визнані ще сілєю землі в західній півкулі. Державні влади й публична думка спрямовані на припинення московського нахабства. Комуністи мають відповідні директиви й завдання відносно втікачів також в Америці. Правда, вони тут дуже розпорошені й бояться вести відкрити боротьбу. Тому діють підступно, прикидаючися й хо-

у українських ДП, в тому числі ок. 100 настільки старших, немінних і безпорадних, що без допомоги ззовні напевно швидко загинули б. — Списки всіх 420 „щасливців“, які цього Різдва дістануть в Австрії пакети були вже раніше на підставі докладно зібраних персональних даних обговорені між адв. Смуком і п. Гіндою, керівником оперативного центру ЗУАДК-у в Австрії. — З цим посередньо в'яється друга справа: проблема виїзду з Відня далі на захід і по мірі можливості переселення до ЗДА або до інших країн тих, які ще фізично були б спроможні з Відня виїхати.

Цих ок. 400 людей — це дуже невральний пункт й вимагає дуже делікатного й обережного підходу. Є підстави приймати, що поступово ЗУАДК-ові пошастить розгукати це скупчення. — Третя справа: У Відні існує в одному місці збірка дуже цінних українських книг та історичних матеріалів. Йдеться про те, щоб з цього урятувати стільки, можливо. Відомо напр. яка доля зустріла Музей Української Визвольної Боротьби в Празі. — Ця одноразова поїздка до Відня, річ ясна, далеко не вичерпує усієї української скитальної проблематики на вулчому терені Австрії. Але вже й ця одинична поїздка дає стільки питань, зустрічей і подогод, що окремі інтересанти знову проводять адв. Смука до самого поїзду. — Поверот з Відня до Мюнхену це четверта з черги ніч проведена на колесах. З одним особливим інтересом: в год 4-тій рано адв. Смука і п. Гіна зустрілися зприводу кожної такої поїздки на двірці в Зальцбурзі (де п. Гіна постійно переживає), щоб впродовж 15 хвилин зупинки обговорити особисто найважливіші справи, обмінятися актами, тощо, які кожен вимагають безпосередньої особистої полагоди.

Четвер, 2. XII. 48.

Мюнхен. Перша справа: підставний інформаційний телефонат з централею ІРО в Бад Кіссінген. Тема: підготовка в порозумінні з ІРО до планованого вже від довгого часу оснування в Женеві, як однієї з підбудов, Світової Конференції Допомогових Агенцій, й питання активної участі в ній ЗУАДК-у. В сполучі з цим, за раз же, аналогічна телефонічна розмова з Женевею. Ціла справа є з погляду включення українського елементу до міжнародної системи допомогових організацій дуже важлива й вимагає близької окремої поїздки до Женеви. — Друга справа: внутрішня конференція з керівниками Відділів на Пізінгу в справі обсяди становити 6 офіцерів у Ресеттлемент Центрах. Як може не дивно, але цих 6 людей, які відповідали б усім кваліфікаціям важко знайти. Вони мусять плинно говорити по-англійськи, мати адміністративний хист, бездоганну опінію й абсолютно незайманий характер, бути з політичного погляду для цілого українського громадянства сприйнятливими, посідати такт, вміння найтисся серед переважно англо-саксонського оточення. Американські селектори по Ресеттлемент Центрах цитиють призначають нові сотні людей до виїзду; йдеться про те, щоб репрезентанти ЗУАДК-у були в цих Центрах на місці й тримали руку на живчику. — Немалу частину дня займає приготування матеріалу до чергової поїздки, тим разом до Головної Квартири Мілітарі Говернмент (ОМ-ГУС-у) в Гайдельбергу. На ви-

Як працює європейський ЗУАДК?

ОДИН ТИЖДЕНЬ ПРАЦІ АДВ. РОМАНА СМУКА.

(Репортаж з Європи).

Середа, 1. XII. 48.

Відень. Перша справа: конференція з керівником організації КЕР-пакетів на Австрію, з метою закупу і роздачі в Австрії ще перед Різдом ок. 420 КЕР-пакетів, з того ок. 100 в самому Відні. Мало наших громадян знає, що у Відні й досі ще живе ок. пів тисячі

українських ДП, в тому числі ок. 100 настільки старших, немінних і безпорадних, що без допомоги ззовні напевно швидко загинули б. — Списки всіх 420 „щасливців“, які цього Різдва дістануть в Австрії пакети були вже раніше на підставі докладно зібраних персональних даних обговорені між адв. Смуком і п. Гіндою, керівником оперативного центру ЗУАДК-у в Австрії. — З цим посередньо в'яється друга справа: проблема виїзду з Відня далі на захід і по мірі можливості переселення до ЗДА або до інших країн тих, які ще фізично були б спроможні з Відня виїхати.

Цих ок. 400 людей — це дуже невральний пункт й вимагає дуже делікатного й обережного підходу. Є підстави приймати, що поступово ЗУАДК-ові пошастить розгукати це скупчення. — Третя справа: У Відні існує в одному місці збірка дуже цінних українських книг та історичних матеріалів. Йдеться про те, щоб з цього урятувати стільки, можливо. Відомо напр. яка доля зустріла Музей Української Визвольної Боротьби в Празі. — Ця одноразова поїздка до Відня, річ ясна, далеко не вичерпує усієї української скитальної проблематики на вулчому терені Австрії. Але вже й ця одинична поїздка дає стільки питань, зустрічей і подогод, що окремі інтересанти знову проводять адв. Смука до самого поїзду. — Поверот з Відня до Мюнхену це четверта з черги ніч проведена на колесах. З одним особливим інтересом: в год 4-тій рано адв. Смука і п. Гіна зустрілися зприводу кожної такої поїздки на двірці в Зальцбурзі (де п. Гіна постійно переживає), щоб впродовж 15 хвилин зупинки обговорити особисто найважливіші справи, обмінятися актами, тощо, які кожен вимагають безпосередньої особистої полагоди.

Четвер, 2. XII. 48.

Мюнхен. Перша справа: підставний інформаційний телефонат з централею ІРО в Бад Кіссінген. Тема: підготовка в порозумінні з ІРО до планованого вже від довгого часу оснування в Женеві, як однієї з підбудов, Світової Конференції Допомогових Агенцій, й питання активної участі в ній ЗУАДК-у. В сполучі з цим, за раз же, аналогічна телефонічна розмова з Женевею. Ціла справа є з погляду включення українського елементу до міжнародної системи допомогових організацій дуже важлива й вимагає близької окремої поїздки до Женеви. — Друга справа: внутрішня конференція з керівниками Відділів на Пізінгу в справі обсяди становити 6 офіцерів у Ресеттлемент Центрах. Як може не дивно, але цих 6 людей, які відповідали б усім кваліфікаціям важко знайти. Вони мусять плинно говорити по-англійськи, мати адміністративний хист, бездоганну опінію й абсолютно незайманий характер, бути з політичного погляду для цілого українського громадянства сприйнятливими, посідати такт, вміння найтисся серед переважно англо-саксонського оточення. Американські селектори по Ресеттлемент Центрах цитиють призначають нові сотні людей до виїзду; йдеться про те, щоб репрезентанти ЗУАДК-у були в цих Центрах на місці й тримали руку на живчику. — Немалу частину дня займає приготування матеріалу до чергової поїздки, тим разом до Головної Квартири Мілітарі Говернмент (ОМ-ГУС-у) в Гайдельбергу. На ви-

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

МАЙМІ, ФЛОРИДА.

Життя нашої громади.

В листопаді минулого року сталися тут дві події, про котрі хочемо розказати, бо вони заважають на розвитку нашої української громади. Писати про весілля, що воно десь відбулось, бо повинчалося двоє молодих людей, може здаватися звичайною подією, але не в нас. В нашої гарній сонячній Флориді, так мало замешкалій нашими українськими земляками, мати українське весілля при участі українського священника, в перворядній готелі та ще при участі мейора міста, це вже не буденна подія. Разом з тим, так сказати б родинним святом, зв'язана тісно ще й друга подія, бо запрошений на весілля гість, поміг на прохання громадян влаштувати свято-віче, що знов допомогло нам в розбудові нашого громадського життя, а теж зложено на ній відповідну жертву на поміч бідних скитальників і бійців за волю і свободу. Тому ми рішилися написати про це до нашої дорожчої „Свободи“.

В суботу, дня 6. листопада, м. р. відбулося тут вінчання Слави Іванко, дочки Олександра й Катерини Іванків з Маймі, з п. Станіславом Переліткою з Шікаго, Іл. По вінчанні, якого довершив український католик, священник, о. Лев Чапельський з Елізабет, Н. Дж., понад сотня гостей влаштували готелю МекАлістер, де всі, як одна родина, засіли до гарно прибраних столів. Обід розпочав молитвою о. Л. Чапельський та пожелав молодят усього найкращого, а при цьому відгукнувся на традиційні застереження посадженого міста Маймі, Роберт Л. Голд, котрого представив батько молодого п. А. Іванко. Мейор був надзвичайно вдячний, що застав стільки українців, про котрих досі знав тільки з преси, побажав молодят усього добра та заявив, що симпатизує з українською справою і при нагоді готов є доказати й ділами.

В неділю, дня 14. листопада заходом Українського Горизонтального Клубу відбулося віче, котре отворив короткою промовою президент товариства п. А. Іванко. Секретарем віча був п. Стефан Майк.

Першу до слова покланяло панно Подобінську, що перед

рішенням стоїть кілька важливих для українців питань. Отже — треба бути на місці. Частину тієї ночі — п'ятої з черги — адв. Смука спить у Мюнхені, але вже в 4-тій рано знову є на колесах, тим разом в авті. Перед собою має 350 кілом. дороги.

(Кінець буде).

двома тижнями приїхала зі скитаальщини. П-ні Подобінська в годинний бесіді передала привітання свої спостереження з життя і страшного лихоліття, яке переживають українські діти, мами і батьки в таборах. Переповіла і цю працю, яку скитальці провадять в таборах у різних галузях, та як бодро переносять всі терпіння, які впади на український нарід. Вона сама, як учителька, працювала в школі й учила дітей, щоб вийшли в світ з відповідним знанням і не пропали для українського народу. Сьогодні, казала вона, ми знайшлися на вільній землі Вашингтона і по своїм силам будемо працювати для української справи і для поміч тим, що остали там в неволі.

З черги промовляв п. Роман Слободян, принагідний гість. Першу частину своєї бесіди присвятив бесідник Листопадним подіям з 1918 року, себто подіям з-перед 30 літ, і порівняв їх з зривом українського народу до вільного життя з 1648 року, за часів славного гетьмана Богдана Хмельницького. В другій частині порушив наші громадські справи, будову своїх інституцій і розбудову своєї політичної сили. Згадав боротьбу ірландців за свою державність; боротьбу поляків за вільну Польщу та боротьбу жидів за вільний Ізраїль. Щоб розвинути свою силу, та щоб не пропали наші діти і наша молодь, казав промовець, треба мати свою сласну домівку, церкву і школу. Щоб це осгарно прибраних столів. Обід розпочав молитвою о. Л. Чапельський та пожелав молодят усього найкращого, а при цьому відгукнувся на традиційні застереження посадженого міста Маймі, Роберт Л. Голд, котрого представив батько молодого п. А. Іванко. Мейор був надзвичайно вдячний, що застав стільки українців, про котрих досі знав тільки з преси, побажав молодят усього добра та заявив, що симпатизує з українською справою і при нагоді готов є доказати й ділами.

В неділю, дня 14. листопада заходом Українського Горизонтального Клубу відбулося віче, котре отворив короткою промовою президент товариства п. А. Іванко. Секретарем віча був п. Стефан Майк. Першу до слова покланяло панно Подобінську, що перед рішенням стоїть кілька важливих для українців питань. Отже — треба бути на місці. Частину тієї ночі — п'ятої з черги — адв. Смука спить у Мюнхені, але вже в 4-тій рано знову є на колесах, тим разом в авті. Перед собою має 350 кілом. дороги.

По промові п. Слободяна виявилася обширна дискусія. Всі привітні хотіли сказати своє слово над порушеними справами. Перший зголосився до слова секретар віча п. Степан Майк, з проханням зложити відповідну жертву на поміч

(Додаток на стор. 4-тій).

SPORTS WORLD Fights POLIO

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ!

ЩЕ МАЄМО ТІЛЬКИ КІЛЬКА ДЕСЯТОК ПРИМІРНИКІВ

КАЛЕНДАР-АЛЬМАНАХА

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Календар має 224 сторін друку і містить багато оригінального, цікавого, вартісного, інформативного матеріалу з різних ділянок американського й українського життя. Коштує всього \$1. Замовляйте негайно, вимагаючи належності на таку адресу:

"СВОБОДА"

P. O. Box 346

Jersey City 3, N. J.

УВАГА! УКРАЇНЦІ ДІТРОЙТ!

ФІЛІЯ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ В ДІТРОЙТІ

— влаштує —

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

У ТРИДЦЯТЬ-РІЧЧЯ

ЗЛУКИ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 30-го СІЧНЯ 1949 Р.

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ

при Мартін і Мілген.

Початок 2:30 пополудні. Вступ \$1.00.

Дохід на Фонд Українського Конгресового Комітету в Америці.

Головним промовцем на святі буде тільки-що прибувший з Європи посол Юліан Ревая, бувший прем'єр Карпатської України, а святочну деклямацію виголосить пані Олія М. Шустакевич. Концертні точки програми виконують Український Національний Хор „Думка“ під управою п. Івана Атаманця; пані Дора Стефанія Демрей, сопран і п. Ілля Косковський, баритон. Зі сольовими продукціями виступлять співаки-солісти Гая Машталір, Ілля Косковський і Степан Зюла.

Закликаємо всіх українських громадян до масової участі в цій Великій Історичній Святі! Філія Українського Конгресового Комітету.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

(Докінчення зі стор. 3-гої).

скитальцям. Рятуймо тих людей, поки не пізно. Я вже підписав багато записок, казав п. Маїк, знаю, що й другі громадяни нашої громади також це зробили, а тепер зложим від себе ще й жертву, щоб не краще записати себе в акції допомоги нашим скитальцям.

З черги промовив касієр п. І. Ворона, стаючи в обороні наших громадян, що, мовляв, в нас нема організованої єдності. Ця єдність є і ми працюємо по своїм силам, тільки що про нашу громаду мало знають наші люди з півночі, говорив п. Ворона. Потім промовляли ще Т. Наконечний, А. Лисий, П. Цановський і М. Максимович.

На закінчення промовив ще раз п. Р. Слободян, висловив багато порушень справ і побажав громадянам збудувати якнайскорше свій Народний Дім, закупивши сам один сертифікат за суму \$25.

Предсідник віча п. А. Івашко, подякував бесідникам за промови, прийнявши за жертви. Віче закінчено гимном „Ще не вмерла Україна“.

Жертви зложили на згадку ним вище вказані: А. Івашко і С. Перекаліт по \$10. На вічу жертували по \$10: А. Івашко і Степан Маїк; по \$5: Р. Слободян, І. Ворона, В. Рій, М. Максимович, Т. Максимович, П. Вальчук, П. Цановський; по \$2: А. Лисий, Т. Микий, А. Осишчук; по \$1: Т. Наконечний, Т. Микитка, Р. Винак і В. Подобинський. Разом \$86.00. З цієї суми вислано половину до Злученого Українського Американського Комітету, а другу половину на боротьбу і поміч УПА.

Місцевий.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

Ще одна жертва.

З Європи спроваджено тіло ще одної жертви останньої війни, бл. п. Павла Колісника, сина громадян Олексі і Марії Колісників, членів У. Н. Союзу.

Покійний вступив добровольцем до американської армії й в березні 1943 р. був перенесений на другий бік Атлантику та приданий до повітряної флотії, що робила налет на Австрію, Чехословаччину і Карпатську Україну, яку згадує у своїм деннику під датою 7 березня 1945 р. Пізніше, що цього дня оглядав нещасну Карпатську Україну, землю мого поневоленого народу. В своїй останній листі до родини згадає за це і просить Всевшнього, щоб дав йому сили помогти його братам визволитись з неволі. 21 березня вже не вернув з 14-ої легіонської виправи, бо був прошений ворожою кулею, як летів над Австрією. Була це велика трагедія для родичів, а особливо для страдальної матері.

За згодою родичів тілліні останки Богдана поховано на військовому цвинтарі в Фармінг Дейла на Лонг Айленд. Службу Богу відправлено в укр. прав. церкві в Вунсакет, а по відправі зійшлися родичі з кривими і приятелями та перевели збірку, яку вислано до З. У. А. Комітету в Філадельфію.

Жертвували: О. і М. Коліс-

ник \$10; П. Клекот \$5; по \$2: К. Микитин, Г. Шевчук, К. Коппернюк, І. Турчин, І. Буцяк, П. Стойко; по \$1: М. Бардачевська, К. Ходоровська, П. Кава, Р. Косюк, К. Кароляшин, А. Кароляшин, В. Козак, Р. Вещал, М. Липська.

Присутній.

ПІТСБґРГ, ПА.

Жертви з Листопадового Світа.

Жертвували: Укр. Клуб з Монесен \$25; о. Королишин \$11, Стефан Гріб \$10, по \$5: Петро Бен, Петро Береза, Виловський, Степан Левицький, Михайло Лиско, Петро Макар, Анна Марків, Михайло Марків, І. Мартинко, Онуфр Микитюк, Василь Оборинко, Стефан Павліш, Андрій Плаваник, Петро Питяк, Петро Чопак, Григорій Шабатура, Микола Шелегіда, а Йосиф Притак \$4. По \$3: І. Бекіш, Т. і Н. Шеліба, А. Кушнір, по \$2: К. Баган, К. Бекіш, Н. Боднар, І. Войтович, Д. Василюк, О. Чупан, Н. Жук, о. А. Двораківський, о. В. Дяків, І. Кіналь, М. Ковальчук, Т. Котула, І. Комінко, Д. Коппак, А. Кравчинко, А. Кусло, І. Комічак, М. Комічак, о. І. Лехицький, А. Павліш, Е. Плаваник, Т. Пердзвора, Р. Петришин, О. Пітик, М. Пітик, о. П. Понятишин, К. Пограчичний, С. Іванюк, К. Сабат, Ф. Семко, А. Саламах, Д. Столар, А. Торик ст., М. Усик, Г. Федан, М. Хандога, І. П. Федан, А. Хлостос, В. Халанська, П. Шпікула, А. Шпікула, Г. Язковський, Н. Н. По \$1: Н. Арсеній, І. Баченський, П. Бачний, С. Бачний, М. Бачний, І. Бардин, А. Бан, Н. Бан, М. Бено, С. Бено, О. Бена, В. Белий, М. Мелій, М. Біршів, М. Білик, О. Білик, В. Блама, І. Бобок, М. Боднар, Н. Боднар, В. Боднар, Я. Боченко, Я. Бочак, А. Бориско, Я. Боришкевич, М. Брицький, Р. Бровновський, Я. Бровновський, А. Войзико, С. Буні, М. Бурик, М. Венжовський, М. Вдовяк, С. Волчок, М. Волос, П. Волос, К. Вачек, І. Васильчук, А. Васильчук, А. Васильчук, Д. Владика, М. Вознічак, Ю. Возній, П. Вулчак, М. Вуйко, К. Гавриляк, Л. Галанський, М. Галам, Галушак, С. Гліпнік, А. Гарасин, М. Гайдук, М. Гладько, Г. Гнатиниш, А. Годиш, П. Гацко, М. Горощко, М. Гороско, К. Гошак, І. Голосиш, П. Гойсан, С. Грушкевич, П. Гавізяк, П. Гарітон, М. Гриник, Т. Гриник, А. Губинський, М. Гейдир, А. Гейдир, А. Гаврик, А. Гебет, Т. Гебет, К. Герляк, Е. Гловацька, І. Гарбінський, Н. Гредник, М. Гурняк, П. Добранський, І. Дочик, М. Дрогуш, Т. Дудяк, М. Дудяк, М. Дуткевич, А. Джига, Н. Джига, Г. Еліньський, А. Еванс, С. Егелла, С. Егелла, О. Ереза, О. Евушак, В. Заболоцький, М. Земледух, І. Земледух, В. Зідовскі, П. Зілінський, Л. Зазвірський, Р. Зук, В. Січка, П. Кабала, А. Качмар, А. Карпінська, І. Катримак, В. Кульчицький, Т. Кіселик, М. Кіселик, А. Ключанович, О. Ключасович, М. Кличак, І. Книш, М. Кочірка, А. Кормачин, В. Коноба, В.

Когут, С. Когут, Т. Кокоруд, С. Корол, І. Коринівський, А. Комічак, Г. Котик, А. Креніцький, М. Креніцький, І. Коробецький, М. Коваль, А. Козак, С. Козак, А. Креніцька, М. Креніцький, А. Козак, В. Козак, А. Козак, П. Кошак, А. Кошак, П. Криса, С. Кшишальська, Р. Криль, П. Криль, А. Крицький, І. Круваник, М. Крук, Т. Крупа, А. Кушнір, І. Кудлик, І. Кугар, Н. Куриліс, А. Кушнір, о. Л. Кушнір, І. Ландзяк, І. Ландзяк, Н. Лепцан, В. Лехицький, М. Лехицька, М. Лехицька, І. Лєтвин, І. Лобур, М. Макар, Г. Макітка, В. Манастирський, М. Манастирська, Ю. Манастирський, М. Майнаш, М. Малевиць, Ю. Маркович, К. Мармура, К. Матузак, К. Микіг, Глохлин, М. Медвідь, Іван... І. Мельник, О. Мілір, І. Мілір, А. Мізнок, І. Мізнок, Е. Мост, С. Михалюк, М. Михалюк, А. Мусіо, Д. Микита, А. Набережний, С. Назарий, Т. Несторович, М. Німек, В. Оборинко, В. Олек, С. Олінік, І. Опалка, А. Орловська, І. Орнич, Г. Озимок, М. Озимок, М. Ошилок, П. Ошилок, М. Пакач, С. Палка, М. Палишин, М. Палишин, І. Папінчак, К. Пастирчак, І. Патрик, М. Патрик, А. Павліш, Н. Пелц, О. Пенювич, Петрунько, А. Пілічак, о. Г. Піпюк, О. Пітук, П. Пітук, В. Пітук, Е. Пітук, С. Пітук, М. Поточкі, А. Патоци, В. Проць, С. Проць, М. Прогой, М. Процик, Р. Процик, В. Прунчак, І. Прунчак, А. Прунчак, Ю. Проць, М. Ролванська, М. Сачко, А. Собізь, В. Саладзак, М. Сенько, К. Соллопчак, В. Сивик, Д. Старошак, І. Сухий, І. Сакал, Д. Салак, М. Салак, А. Седовська, К. Самбал, П. Скочильас, М. Скочильас, Сибодяло, В. Собізь, Солонина, Солонина, П. Солонина, С. Солончак, М. Стадник, М. Старошак, М. Старошак, І. Старошак, А. Старошак, І. Сух, Сидор, М. Торіч, А. Троць, І. Тимчо, М. Тимочко, Ю. Турок, А. Фадат, Т. Фарботник, П. Файфович, А. Файфович, М. Федора, Т. Фециша, Е. Фатрік, Т. Філіппів, С. Халупа, Г. Хлеста, І. Хлеста, М. Хлеста, М. Хома, С. Чайка, В. Чайка, А. Чернецька, І. Чікановський, А. Щур, Н. Щур, М. Шемева, М. Шибінський, Ф. Шморгул, Л. Шморгул, К. Шугайло, А. Шкрабів, о. Л. Юхнович, А. Юхнович, В. Ясиницький, В. Ясиницький, Ю. Янковська.

Хто дав 50 ц. і менше, імен не проголошуємо. Було багато коверток, що імена не можна було прочитати. За не поміщення просимо простити.

КУРКУЛЬСЬКА ВІЛІЯ

ЗБІРКА НОВЕЛЬ ДОКІЯ ГІМЕННА

Зміст: 1. Пахощі польових квітів; 2. Сосна чекає чуда; 3. Барбос Пятій; 4. Куркульська вілія.

Ціна 15 центів.

Замовлення вкід в належностію сплати до:

"SVOBODA"

P. O. BOX 346,

JERSEY CITY 3, N. J.

ШУКАЮТЬ СВОІХ РІДНИХ

УВАГА: Зголошуючись на розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохаеться на початку листа докинути подати під яким чином в розшуках було надруковано прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

За листами чи адресами від скитальників прохаеться звертатись безпосередньо до З.У.А.Д.Комітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видачків та за витрату часу на догадження вашої справи.

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

16,972 Квасний Василя і Михайла, Лех Андрія з с. Мокротин, Львів, від Хлибшин Ярослава.

16,973 Хвостик з Хутора Суха Маячка, Україна, від Спорник Івана з хут. Сомохи.

16,974 Голуб з с. Кирилі з с. Нарайки, Винниця, від Голуб Ольги д. Тимка.

16,975 Півцьо Анни д. Юрія з с. Дубно, Ланцут, від Черев Еви зам. Козак.

16,976 Мотрич Іваан з села Нивочин, Станіславів, від Проць Петра.

16,977 Чуйко Івана с. Григорія з с. Заброди, Харківщина, від Явтушенко Олександра священника.

16,978 Урсаки Георгія з села Михальче, Чернівці, від Урсаки Слави зам. Трасевич.

16,979 Жабчук Івана, Кохонюк Івана з с. Нагарян, Заліщиці, від Жабчук Миколи с. Філіппа.

16,980 Пилипчук Семена з с. Загвіздя від Ципердук Тадея.

16,981 Пех Антона, Ілька і Ольги з с. Воля Сенькова, Сянік, від Пех Марії.

16,982 Дадерко Янка, Михайла і Анни з с. Дарова, Сянік, від Дадерко Івана.

16,983 Федоринцев Івана з с. Довжинця, Сянік, від Вовк Степана.

16,984 Вархо Степана від сина Вархо Осепа.

16,985 Родини Онуфрія від Солдана Івана з с. Корчин.

16,986 Гамар Еви, Гудзий Стефана з Рахєвців від Яремко-Орника Софії д. свящ. Шморгул, К. Шугайло, А. Шкрабів, о. Л. Юхнович, А. Юхнович, В. Ясиницький, В. Ясиницький, Ю. Янковська.

16,987 Пукас Семена з села Тарнова Нижня, Турка, від Гойдик Йосифа.

16,988 Рубашевський Станіслава з с. Тлустеньке, Копичинці, від Рубашевський Михайла.

16,989 Гелета Івана з с. Крива, Горлиця, від Гелета Петра.

16,991 Дрозд Дмитра від Дрозд Степана с. Василя з с. Видорівка, Жидачів.

16,992 Галицька Анни зам. Бариян з с. Вісько, Сянік, від Галицький Ілька.

16,993 Кондратюк Дмитра, Пилипа з с. Дідківці, Броди, від Кондратюк Павла с. Михайла.

16,994 Кузьмінський Федора і його доньку Ольги і Мільки від Гнат Людвіга д. Степана.

16,995 Стецько Ілії з с. Хрищати, Буковина, від Матушевський Михайла.

УКРАЇНСЬКА ГРУПА НОВИХ ІМІГРАНТІВ.

(Докінчення зі стор. 1-шої).

З.У.А.Д.Комітету до Європи. Пізно ввечері група українців до Мерленду виїхала спеціальним вагоном та разом з мерлендськими і українськими представниками на місце призначення. Пісні, що їх нові американські українці співали підозрі, були справді радісні. Востонські українські громадяни, між ними головний радний УНСОУ, п. Давискиба, приготували їм відповідну перекуску та зі свого боку вітали в тому місті, де народилась американська свобода.

Разом з групою до Мерленду приїхала ще деяка кількість українців до своїх рідних та переважно старанням Католицької Доброчинної Конференції. По національностям цим транспортом приїхало: 326 жидів; 104 українців; 56 греків, 36 литовців і лотвишів, 17 поляків, 17 естонів та інших. По місцевостям вони приїхали до 23 штатів. Міжнародна Організація для Збігів (IPO) в своєму пресовому повідомленні відзначила окремо старання і успіх З.У.А.Д.Комітету в переселенні акції до Мерленду. Теж місцева та краєва преса звернула на це окрему увагу.

ІЗРАЇЛЬ ІДЕ НА УГОДУ.

Тель Авів, 17. січня. — В урядових колах Ізраїля слідний угодовий настрої. Запевняють, що певно прийде до замирення з Єгиптом. Ізраїльська армія мала теж звільнити чотири села в Лебанон, що знов має об'єктами мирові переговори з Лебанон та Трансйорданією.

16,996 Штень, Осипа і Семена, Лолод Осипа всі з с. Долин, Стрий, від Лемежа Ростислави, зам. Гаєцька д. Миколи.

16,997 До таборів управ на скитальщині від відділу розшуків при З.У.А.Д. Комітеті проситьсь звідомити по таборах, що за сином Лишик Михайлом рождением в Америці пошукує батько з Америки Лишик Михайло. Голоситись на ч. 16,997.

16,998 До країнців з с. Якторів, Перемишляни, від Пасецький Петра.

16,999 Кінаш Степана і його синів Степана і Михайла з села Гребенова, Сколе, від Ганицький Володимира.

17,000 Федчишин Володимира брата з с. Ядохович, Золочів, Анастасії Федчишин зам. Ядохонська від Федчишин Леона.

17,001 Яківчук Лукіяна з села

Кожний, хто бажає, щоб прислане ним оголошення пошукувань родичів і знайомих різних скитальників було поміщене у „Свободі“ безплатно, хай вишле таке оголошення, впрод до

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE,
P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

Хто бажає, щоб прислане ним оголошення було поміщене, раз або більше разів, окремо, як платне, то хай разом з оголошенням пришле гроші. Одноразове оголошення, розміру 1 цаль в одній колонії коштує \$1.00.

Адм. „Свободи“.

ЗБОРИ ВІДПІСІВ У. Н. СОЮЗУ

МАНЧЕСТЕР, Н. Г. — Тов. Пр. Ліван Марії, від 178, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбулись 23. січня в церкві гали. 54 Волот ул., а 2:30 пополудні. Всі члени обов'язково повинні прийти на ці збори, бо є важні справи до погодження і буде вибір уряду на 1949 рік. — За уряд: Н. Маркс, пр.; В. Мигаль, кас.; Н. Беднарчик, секр.

ПІЛМЕРТОН, ПА. — Бр. св. О. Николай, від 369, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбулись в неділю, 23. січня, в гали церкві, точно в год. 6:30 вечір. Просимо всіх членів прийти і заплатити свої вклатки. На річних зборах 2. з'ява, ввечері уряд на 1949 рік. — За уряд: пр. І. Березик, кас.; С. Новіцький, кас.; М. Марш, кас.; М. Куба, секр.; Г. Березик, кас.; І. Березик, Марія Новацька і Г. Березик, контролі. — М. Куба, секр.

НЮ БРОНЗВІК, Н. ДЖ. — Тов. Запорожська Сім, від 353, повідомляє всіх своїх членів і членів, що річні збори відбулись в неділю, 23. січня, в годіні 1. пополудні, в паравіальній гали, 306 Сомерсет ул. Просимо численно прийти хоч раз на рік. — За уряд: П. Кушак, пр.; М. Семчишин, кас.; Н. Василюк, секр.

Шнідава Річка Соколіська, Косів, від Яковчук Дмитра.

17,002 Односельчан з с. Ролів, Дрогобич, від Кравців Льва.

17,003 Лабовський брата і Давідхук Еви з с. Білянка, Горлиця, від сестри Лабовська Марії.

17,004 Затварницька Марії з с. Дністрик Головецький, Турка, від Роман Агафії.

17,005 Кравців Федора з с. Нижня Яблінка, Турка, від Кравців Михайла.

17,006 Тульят Анастасії з дому Жельманович, Цюга Миколи від Гаврилюк Осипа з Білого Каміня, Золочів.

17,007 Простапих Тараса с. Степана з с. Пашківці, Кам'янець Подільський, від Простапих Філіппа.

17,008 Гулин Марії зам. Гуцало з с. Серник Середних, Бурштін, від Кліш Анни доч. Миколи.

Голоситись на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN
RELIEF COMMITTEE

P. O. Box 1661, Philadelphia, 5, Pa.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 16. січня 1949 року померла в 57. році життя

ТЕКЛЯ МИХАЙЛОН,

довголітня членка Тов. ім. Дмитра Вітовського, від 268 У. Н. Союзу в в. Френкфорд, Філадельфія, Па.

Покійна вступила до У. Н. Союзу в 1927 р. Походила з села Козаринка, повіт Березини. Поширила в світку музику Гаврилі, синів Леона і Володимира, 2 дочок Ольгу і Євгенію та 2 внуків; всі належать до Союзу.

Похорон відбудеться в четвер, 20. січня, а Брані і Поляр ул., в годіні 9:30 рано і перши св. Володимира на Джерментівні і Борис ул., описав на цвинтар Oakland Cemetery, Phila., Pa. — В. І. П. І.

NEW HAVEN, CONN. — Annual meeting of U.N.A. Branch 414 will be held Friday, January 21, at 8 P.M., at 24 Norton St., Helen Bredki, Sec'y.

ФІЛІДЕЛФІЯ, ПА. — Річні збори Бр. св. Юрія, від 239, відбулись в суботу, 22. січня, в год. 8. вечір. Біжучі справи, буда пологодувати секретар вже від годіні 6:30. Зогляду на важні справи, до вирішення, просимо всіх членів до активної участі. — Уряд.

ПРАЦЯ

ОПЕРЕЙТОК ДО СОЛОМЯНИХ КАПЕЛЮХІВ

Постійна тимчасова праця. Висока платівка.

M. & M. HAT CO., Inc.,
Union 3-6343
6112 Johnson Pl. West New York, N.J.

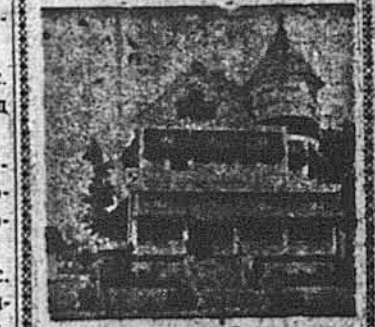
ПОТРІБНО МУЖЧИН

ПОТРІБНО досвідченого швачка до адміністрування відповідної території. Постійна праця для доброго, відповідального чоловіка. Відповідь слати:
1022 Hamilton St., Allentown, Pa.
Telephone No. 7098 — Office, A50.
618 Grant St., Allentown, Pa.
Telephone No. 4-3313 — Residence.
FOUL LAGOSKY, Proprietor.

МЕБЛІ

МЕБЛІ НА ПРОДАЖ

за \$365. Хто купить ці меблі може мати помешкання. Рент є дешевий. Мебелі були українською родиною. 6 близько школи. Телефонуйте:
ORegan 8-2173.

Comfortably air conditioned

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Excess 4-9555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО

Завжди ШАДІТЬ дещо з вашого забезпечення. Ми улаштуємо прекрасний ЦІЛІЙ ПОКОРОН за \$150.00 У випадку смерті в родині клієнта

KAIN MORTUARIES, INC.

Найбільший український погребовий заводчик в Америці

S. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
Phone BR 4-4444

— or —
UKRAINSKYI POGREBNIK
86 ELIZABETH AVENUE
NEWARK, N. J.
Phone BR 4-4763

225 WEST JERSEY STREET
ELIZABETH, N. J.
Phone EL 2-3611

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
виряджує погребам по \$150
уліт та шкідливих
ОБСЛУГА НАКРАЩА.

JOHN BUNCO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$180.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ПРЕНІ

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похороном в БРОК, БРОКЛІН, НЕВ-Йорк і ОКОЛИЦІХ

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

Branch Office and Chapel:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Brooklyn, N. Y.
Tel.: MElrose 5-4875